

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

РЕЗИМЕ
ИЗВЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА
„Ефикасност поступка издавања дозвола за изградњу и коришћење објеката“

22. јануар 2024. године

Закон о планирању и изградњи ступио је на снагу 11. септембра 2009. године, са изменама које су спровођене током година. Највеће измене, које се могу окарактерисати као системске, десиле су се кроз измене и допуне Закона 2014. године, када је у правни систем Републике Србије, по први пут уведен електронски систем за издавање грађевинских дозвола. Од почетка примене обједињене процедуре (1. јануар 2016. године), број издатих грађевинских дозвола, инвестиционе вредности и број активних градилишта у сталном су тренду раста. У току спровођења ове ревизије донет је Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи. У образложењу Предлога Закона о изменама и допунама као циљеви су, између осталих, наведени:

1. даље унапређење електронског система за издавање дозвола за изградњу и коришћење објеката (Централна евиденција обједињених процедура – ЦЕОП) увођењем нових функционалности и побољшањем постојећих (нарочито увођење Е-простора, којим поступак за израду и измену планске документације постаје ефикаснији и бржи) и

2. повећање одговорности овлашћених лица у поступцима издавања аката за изградњу.

Такође, један од приоритетних циљева у Акционом плану за спровођење Програма Владе 2023–2026. године јесте: Унапређење услова за станоградњу, саобраћајну инфраструктуру и либерализацију саобраћајног режима.

Резултат који треба да допринесе остварењу циља је скраћивање процедуре за издавање грађевинске дозволе.

Код укупно 164 надлежна органа за издавање дозвола за изградњу и коришћење објеката, одређена Законом о планирању и изградњи, у периоду од 1. јануара 2021. до 30. јуна 2023. године приликом издавања локацијских услова, у око 62 одсто предмета од укупно 70.519 прекорачен је прописани рок за доношење решења од стране надлежног органа. У истом периоду, приликом издавања грађевинских дозвола, у 25.520 предмета надлежни органи су прекорачили рок (око 59 одсто од укупно поднетих захтева) док је код издавања употребних дозвола број прекорачења био још већи – око 67 одсто предмета није решено у прописаном року.

Ревизијом смо обухватили активности надлежних органа за спровођење обједињене процедуре за издавање дозвола за изградњу и коришћење објеката: Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Града Београда, Града Новог Сада, као и Агенције за привредне регистре која води јединствену, централну, јавну, електронску базу података, у којој су обједињени подаци из свих регистара обједињених процедура на територији Републике Србије, као и акта садржана у тим регистрима, преко регистратора централне евиденције.

Након спроведене ревизије сврсисходности пословања, утврдили смо следеће:

Ефикасније поступање надлежних органа приликом издавања дозвола за изградњу и коришћење објеката, као и примењивање казнене политике у случајевима прекорачења рокова, довешће до унапређења услова за градњу објеката у Републици Србији.

Наведено заснивамо на налазима и закључцима који су изложени у наставку текста.

Закључак 1: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у ревидираном периоду није предузело све мере у циљу скраћења и поједностављења поступка у делу израде планских докумената.

- Налаз 1.1: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је успоставило стратешки и законодавни оквир, али Нацрт Просторног плана Републике Србије за период од 2021. до 2035. године није поднет Влади на усвајање у ревидираном периоду јер нису добијене све сагласности и мишљења надлежних органа и посебних организација.
- Налаз 1.2: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у ревидираном периоду није успоставило дигиталну платформу е-Простор, као ни Централни регистар планских докумената.

Закључак 2: Надлежни органи – субјекти ревизије нису у довољној мери ефикасно спроводили поступак обједињене процедуре, због чега је долазило до прекорачења прописаних рокова у решавању по захтевима за локацијске услове, грађевинске и употребне дозволе.

- Налаз 2.1: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре није у довољној мери ефикасно спроводило поступак обједињене процедуре у решавању захтева за издавање дозвола за изградњу и коришћење објеката, што има за последицу прекорачење рока у решавању по захтевима за локацијске услове у 65 одсто, за грађевинске дозволе у 85 одсто и за употребне дозволе у 87 одсто предмета.
- Налаз 2.2: Град Београд није ефикасно спроводио поступак обједињене процедуре у решавању захтева за издавање дозвола за изградњу и коришћење објеката, што има за последицу прекорачен рок у решавању по захтевима за локацијске услове у 81 одсто, за грађевинске дозволе у 92 одсто и за употребне дозволе у 97 одсто предмета.
- Налаз 2.3: Град Нови Сад није у довољној мери ефикасно спроводио поступак обједињене процедуре у решавању захтева за издавање дозвола за изградњу и коришћење објеката, што има за последицу прекорачен рок у решавању по захтевима за локацијске услове у 87 одсто, за грађевинске дозволе у 85 одсто и за употребне дозволе у 85 одсто предмета.

Закључак 3: Није вршен адекватан надзор над спровођењем поступка издавања дозвола, с обзиром да ни АПР, регистратор Централне евиденције обједињених процедура, ни регистратори Министарства, Града Београда и Града Новог Сада нису подносили захтеве за покретање прекршајног поступка у случајевима прекорачења прописаних рокова у ревидираном периоду.

- Налаз 3.1: Иако је регистратор централне евиденције обједињених процедура пратио поштовање рокова и тражио изјашњења од одговорних лица надлежних органа у случају прекорачења, надзор није резултирао подношењем захтева за покретање прекршајних поступака.
- Налаз 3.2: Није вршен адекватан надзор од стране регистратора надлежних органа – субјеката ревизије, јер су контролни поступци кроз ЦЕОП ретко спровођени, а нису подношене прекршајне пријаве против одговорних лица ималаца јавних овлашћења иако је било прекорачења прописаних рокова.

Државна ревизорска институција је, након спроведене ревизије сврсисходности пословања на тему „Ефикасност поступка издавања дозвола за изградњу и коришћење објеката“, субјектима ревизије дала одговарајуће препоруке у циљу повећања ефикасности поступка издавања дозвола за изградњу и коришћење објеката.